

Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemiddel for kap. 550, post 70 og 73 og kap. 553, post 74 og 76

(Gjeld frå 1. januar 2017)

INNLEIING

Desse retningslinjene gjeld bruken av midlar over:

- Kap. 550 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distrikta
 - post 70 Bedriftsretta program i distrikta
 - post 73 Merkur-programmet
- Kap. 553 Omstillingsdyktige regionar
 - post 74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø
 - post 76 Utviklingsprogram for byregionar og internasjonalt samarbeid.

Retningslinjene regulerer bruk av midlar som er forvalta av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), Innovasjon Noreg, Selskapet for industrivekst (Siva), Noregs forskingsråd (Forskningsrådet) og Mentor AS.

Forvaltninga skal følgje *reglement for økonomistyring i staten og bestemmelser om økonomistyring i staten*, som vart fastsette 12. desember 2003 med endringar seinast 5. november 2015. Desse er seinare omtala som økonomiregelverket.

Departementet omtalar årleg hovudmål og delmål for programkategori 13.50 i Prop. 1 S . Hovudmål, delmål, resultatmål og rapporteringskrav vil bli gitte i oppdragsbrev, tilskotsbrev eller kontrakt. KMD kan i oppdragsbrev gi nærare føresegner om bruken av løyvinga som supplerer retningslinjene.

DEL 1 – PRINSIPP OG RAMMER FOR BRUKEN AV MIDLANE

1 FØREMÅLET MED POSTANE

Bruken av midlar som er løyvde skal spegle av hovudmåla for programkategori 13.50. Postane skal bidra til tilgang til eit verdiskapande næringsliv i område med spreidd busetting og store avstandar, grunnleggjande private tenester i område med få innbyggjarar, velfungerande næringsmiljø og tilgang til relevant kompetanse og økonomisk vekst og samarbeid i byregionar og over landegrensene. Midlane skal nyttast på område der det er tenleg og kostnadseffektivt med nasjonale fellesløysingar for regional utvikling, og/eller der eit enkeltfylke vil ha avgrensa kapasitet og kompetanse til å gjennomføre aktuelle tiltak. Tiltak som blir finansierte over postane, skal gjennomførast ved ulike former for samarbeid mellom lokale, regionale, nasjonale og internasjonale aktørar.

Tiltaka på postane skal i hovudsak vere avgrensa i tid og tema. Tildelingskriteriea er definert innanfor kvart einskild program.

2 ANSVAR FOR FORVALTNING AV MIDLANE

Omgrepet tilskotsforvaltar blir nytta om den som forvaltar midlar. I dei tilfella der omtalen berre gjeld Innovasjon Noreg, Siva og Forskingsrådet, blir desse omtala som verkemiddelaktør. Tilskotsmottakar blir nytta om ein mottakar av støtte.

Forvaltningsansvaret for hovuddelen av midlane er delegert til verkemiddelaktørane. Ein del av løyvinga er forvalta direkte av departementet, medan ein for enkelte tiltak også kan gi private verksemdar, organisasjonar eller internasjonale sekretariat tilgang til å forvalte midlar. Delegeringa av forvaltningsansvaret må skje i tråd med økonomiregelverket og innanfor regelverket for offentlege innkjøp.

Tilskotsforvaltaren skal utarbeide programskildringar, retningslinjer og nærare resultatmål for program/tiltak, og departementet skal godkjenne desse. For nærare skildring, sjå del II om tilskotsforvaltning. Tilskotsforvaltaren skal kunngjere dei aktuelle programma/tiltaka slik at ein når heile målgruppa, handsame søknader, skrive tilskotsbrev eller kontraktar, betale ut midlar, kontrollere, rapportere og sørge for at det blir gjort evalueringar etter avtale med departementet. Forvaltarane skal bidra til å spreie erfaringar frå programma/tiltaka.

3 MÅLGRUPPER

Løyvinga skal primært nyttast til program og tiltak som rettar seg mot nyetablerarar og entreprenørar, grupper av bedrifter, kommunar, fylkeskommunar, utdannings- og forskingsinstitusjonar, kunnskapsparkear og andre offentlege og private kompetansmiljø. Departementet har som mål at minst 40 prosent av dei bedriftsretta verkemidla skal nå fram til kvinner.

4 GEOGRAFISKE MÅLOMRÅDE

Kap. 550, post 70 Bedriftsretta program i distrikta og post 73. Merkur-programmet skal sikre grunnleggjande private tenester i område med få innbyggjarar. Alle daglegvarebutikkar i distrikta kan delta i programmet om dei fyller krava til kundegrnnullag og avstand til alternative innkjøpsstader.

Kap. 553, post 74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø og post 76 Utviklingsprogram for byregionar og internasjonalt samarbeid¹ kan nyttast i heile landet. Midlane til Interreg må følgje dei aktuelle programområda.

5 ANDRE AVGRENSINGAR OG STØTTEVILKÅR

Program og tiltak skal samsvare med måla slik dei er oppgitte i budsjettproposisjonar, retningslinjer, oppdragsbrev og kontraktar, og omsynet til effektiv forvaltning.

Elles gjeld desse vilkåra:

- Løyvinga kan ikkje nyttast til investeringar i eller ordinær drift og vedlikehald av statlege, fylkeskommunale eller kommunale lovpålagde oppgåver og offentleg forretningsverksemd. Løyvinga kan heller ikkje nyttast til investeringar i bygningar eller lokale, eller annan fysisk infrastruktur. Unntaket er midlar som er løyvde til Interreg, som ein kan nytte til mindre infrastrukturinvesteringar, og investeringsstøtta til utkantbutikkar, som kan gå til investeringar i butikkane og investeringar i drivstoffanlegg.
- Løyvinga kan ikkje nyttast til varig drift av institusjonar eller organisasjonar. Unntaket er midlar til Nordisk atlantsamarbejde (NORA). Støtteperioden for program og tiltak i regi av verkemiddelaktørane kan vere den same som programperioden.
- Løyvinga skal ikkje nyttast til investeringar i utstyr. Unntaket er midlar som er løyvde til investeringsstøtte til utkantbutikkar og til drivstoffanlegg. Ein kan i tillegg gjere unntak for mindre investeringar som er avgjerande for gjennomføringa av tiltaket som blir finansiert. Tilskot til utstyrsinvesteringar skal normalt ikkje overstige 10 prosent av prosjektkostnadene.
- Tilskotsforvaltarar fastset eventuelle krav til eigenfinansieringsdel, beløpsgrenser osv. Støtta som er løyvd, skal normalt ikkje utgjere meir enn 50 prosent av prosjektkostnadene.

I tilfelle der dette er tenleg, kan offentlege verksemdar, frivillige organisasjonar o.l. få tilskot til prosjektutvikling, prosjektdeltaking osv. når dei gjennomfører nasjonale satsingar. Løyvinga kan også nyttast til finansiering av internasjonale sekretariat og samarbeidstiltak, m.a. ved norsk deltaking i Interreg-program.

All støtte som blir tildelt over posten, skal givast i tråd med reglane for offentleg støtte i EØS-avtalen jf. vedlegg 2.

DEL 2 – PRINSIPP FOR FORVALTNING

I OVERFØRING AV MIDLAR TIL AKTØRAR SOM FORVALTAR MIDLAR PÅ VEGNER AV KMD

KMD har ansvar for å sende ut årlege oppdragsbrev til tilskotsforvaltarar.

Tilskotsforvaltarar som får forvaltningsansvar for midlane, skal følgje økonomiregelverket. Når det gjeld Forskningsrådet, kan ein elles sjå *Hovedinstruks om økonomiforvaltningen i Norges forskningsråd*, utarbeidd av Kunnskapsdepartementet med verknad frå 1. januar 2005.

Midlar til verkemiddelaktørane blir gitte som tilskot utan tilbakebetaling (rundsumtilskot). Verkemiddelaktørane får fullmakt til sjølv å fastsetje kva år tilsegna skal givast for, kor lenge tilsegna skal gjelde, og til å handsame søknader om forlenging av tilsegn. Verkemiddelaktørane kan omdisponere ubrukne midlar til nye tiltak i tråd med dei måla Stortinget har fastsett for løyvinga.

For verkemiddelaktørane skal alle administrasjons- og gjennomføringskostnader til sjølv forvaltninga av ei ordning (tenester/tiltak/program) dekkjast innanfor rammene av ordninga. Verkemiddelaktørane er pålagde å rapportere årleg om kor stor del av løyvinga som er brukt til å dekkje administrasjons- og gjennomføringskostnadene. Dersom rådgivingstenester og tilretteleggingsarbeid går inn i administrasjons- og gjennomføringskostnadene, skal dette gjerast greie for i årsrapporteringa.

Dette er definert som administrasjons- og gjennomføringskostnader:

- a) *personalkostnader*: lønnsutgifter, pensjon, sosiale kostnader og andre personalkostnader
- b) *administrasjonskostnader*: indirekte kostnader som er knytte til medarbeidarar, som til dømes IT, kontorkostnader og tilknytte administrative tenester
- c) *reisekostnader*: innanfor ramma av statens reiseregulativ.

Andre driftskostnader som er knytte til ordninga, som trykksaker og kjøp av konsulenttenester, skal rapporterast som prosjektkostnader og skal også dekkjast innanfor rammene av ordninga.

Kap. 550, post 73 og kap. 553, post 76 har stikkordet «kan overførast». Dette vil seie at ein kan overføre ubrukne midlar som blir forvalta av departementet og Mentor AS, frå eitt budsjettår til dei to neste.

II TILSKOTSFORVALTNING

Tilskotsforvaltarane skal følgje føresegnene for etablering og forvaltning av tilskotsordningar og enkelttilskot i kap. 6 i *bestemmelser om økonomistyring i staten*.

1 KRAV OG VILKÅR FOR PROGRAMSKILDRINGAR OG REGELVERK FOR TILSKOTSORDNINGAR

Tilskotsforvaltarar skal utarbeide skildringar av forslag til program/tiltak og tilskotsordningar. Desse skal stå i samsvar med *bestemmelser om økonomistyring i staten* kap. 6.2 og skal godkjennast av departementet. Ein skal leggje vekt på den regionale forankringa i forslaga og kva ein forventar at dei får å seie for lokal og regional næringsutvikling.

Programskildringar/regelverk for tilskotsordningar skal normalt innehalde

- bakgrunn, regionalpolitisk grunngeving og forventna nytte av tiltaket
- skildring av overordna mål, program-/prosjektmål og resultatmål
- skildring av målgruppe(r) for tiltaket
- skildring av geografisk innretning og nedslagsfelt
- skildring av tildelingskriterium med utrekningsreglar for tilskot
- skildring av kriterium for måloppnåing
- skildring av strategiar og arbeidsmetodar for korleis ein ønskjer å nå måla
- skildring av nosituasjon og dei forventna regionale effektane av programmet/tiltaket, og dessutan kvantitative og/eller kvalitative resultatmål og resultatindikatorar
- skildring av kritiske risiko- og suksessfaktorar
- presentasjon av samarbeidspartar og skildring av samarbeidsplanar
- tidsplanar for programmet, inkludert framdrift og viktige milepålar for tiltaket. Det skal liggje føre plan for utfasing av program/tiltak eller ev. integrering i ordinært regionalt utviklingsarbeid
- budsjett og finansieringsplan for heile tiltaket, fordelt på årlege budsjett dersom det dreiar seg om fleirårige program/tiltak. Det skal liggje føre budsjettforslag for heile program-/prosjektperioden. Eigenfinansieringa til støttmottakaren og kostnader til administrasjon/drift skal kome fram. Dersom det dreiar seg om oppbygging av tiltak av varig karakter, skal det kome fram plan for når og korleis ein kan oppnå sjølvfinansiering
- opplegg for program/tiltaksstyring (programstyre, referansegruppe e.l.) og kven som er ansvarleg for framdrift og fagleg innhald
- skildring av oppfølgingsrutinar for å sikre god intern kontroll hos tilskotsforvaltaren og kontroll av informasjon frå tilskotsmottakaren
- rapporteringsrutinar og evalueringar (for fleirårige tiltak/program)

2 KUNNGJERING

For å sikre lik handsaming og føreseielege resultat skal tilskotsforvaltarar informere om tiltaket på ein slik måte at ein når heile den relevante målgruppa. Meir om dette

finn ein i pkt. 6.3.2 i *bestemmelser om økonomistyring i staten*. Informasjonsmateriellet skal innehalde

- føremål med ordninga
- målgruppe (krav som gjeld for å bli rekna som søkjar)
- kriterium for måloppnåing
- kriterium for tildeling
- krav til rapportering
- informasjon om maksimal støtte/støttesats
- informasjon om kva form søknaden skal ha
- informasjon om kva opplysningar søknaden skal innehalde
- søknadsfrist

I tillegg skal tilskotsforvaltaren informere fylkeskommunar, hovudkontoret og distriktskontora til Innovasjon Noreg, Siva og Forskringsrådet om relevante tiltak.

3 PROSEDYRAR VED SAKSHANDSAMING M.M.

Sakshandsaminga skal skje i samsvar med forvaltningslova, offentleglova og arkivlova så sant ikkje anna er nemnt. Dokumentasjon, finansiering og oppfølging skal skje i samsvar med rutinane for økonomiforvaltning, slik dei er skildra i *bestemmelser om økonomistyring i staten*.

Krav til søknader

Søknadene skal vere skriftlege og skal som grunnlag for vurdering mellom anna innehalde

- presise og realistiske mål som ein kan etterprøve
- realistisk prosjektplan med milepålar og aktivitets- og resultatutgreiing
- kostnadsoverslag og finansieringsplan med marginar for moglege uvisse moment

Utover dette avgjer forvaltaren krav til innhald og form på søknadene.

Søknader om etablerartilskot som gjeld Svalbard, skal sendast til Innovasjon Noreg, som handsamar søknaden og legg han fram for Longyearbyen lokalstyre, Sysselmannen på Svalbard og det aktuelle fagdepartementet, slik at dei kan uttale seg. Kopi av brev til Sysselmannen skal sendast til Justisdepartementet.

Dersom søkjaren ønskjer å gjere vesentlege endringar i aktiviteten som ligg til grunn for tilskotet, må endringane bli godkjende av tilskotsforvaltaren før dei blir sette i verk.

Krav til tilskotsbrev og avslag på søknader

Tilskotsforvaltarar skal overfor søkjarar stadfeste tilskot gjennom tilskotsbrev eller kontraktar. Under følgjer krav til innhald i tilskotsbrev. Forvaltaren kan tilpasse dette til eigne system og kontrollrutinar, så lenge det samsvarar med *bestemmelser om økonomistyring i staten* pkt. 6.3.3.

Krav til innhald:

- namn og adresse til mottakar, organisasjonsnummer og kontonummer
- storleik på tilskotet

- føremål og kva tiltak ein kan nytte midlane til
- kostnadsoverslag som er lagt til grunn for tilsegna
- krav om at prosjektet skal vere fullfinansiert før det blir sett i gang
- eventuelle vilkår som er knytte til bruken av midlane, medrekna krav til dokumentasjon før ein kan betale ut midlane
- frist for mottakaren til å akseptere vilkåra
- tidsfrist for bortfall av tilsegn
- utbetalingstidspunkt, utbetalingsrutinar og handsaming av eventuelt for mykje utbetalt tilskot
- krav til at mottakaren sjølv kontrollerer at den utbetalte summen er korrekt
- krav til rapportering
- krav til rekneskap, ev. revisorattestasjon jf. avsnittet under, oppbevaring av rekneskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysningar som ligg til grunn for søknaden eller utrekninga av tilskotet
- opplysningar om moglege kontrolltiltak og moglege reaksjonsformer dersom mottakaren ikkje opptre i samsvar med skriftlege føresetnader, til dømes tilbakebetaling

Avslag på søknad skal kunngjerast skriftleg. Ved enkeltvedtak skal ein opplyse om tilgangen til å klage, sjå avsnittet under. Dersom tilskot blir gitte som bagatellmessig støtte, skal ein opplyse om dette, sjå vedlegg 2 for meir informasjon. Ein skal vidare opplyse om at i samsvar med § 10 i løyvingreglementet og § 12 i *lov om Riksrevisjonen* kan Riksrevisjonen, departementet eller den departementet gir mynde, krevje informasjon frå tilskotsmottakaren og setje i verk kontroll med at midlane blir nytta etter føresetnadene.

Tilgangen til å klage

Tilgangen til å klage følgjer reglane i forvaltningslova, lov av 10. februar 1967, med mindre anna går fram av lovverket som gjeld, slik som *lov om Innovasjon Norge*², vedtektene til Noregs forskingsråd³ og *lov om statsforetak*⁴ for Siva.

Krav til rekneskap og attestering frå revisor

Tilskotsmottakarar skal føre separat rekneskap for bruken av midlane. Tilskotsmottakarar som får midlar frå departementet eller Mentor AS, må ha revisorattestert regnskap dersom tilskotet er på meir enn NOK 100 000, før dei kan få sluttutbetaling av enkelttilsegner. Det er statsautorisert revisor eller registrert revisor som skal attestere. Tilskotsmottakarar som ikkje er revisjonspliktige, kan få rekneskapen stadfesta av autorisert rekneskapsførar. Utføringa av oppdraget skal då stå i samsvar med god rekneskapsskikk og bransjestandard. Rekneskapen skal vere sett opp slik at ein kan samanlikne han med budsjettoverslaget som låg til grunn for tilskotet. Krav om revisorattesterte rekneskapar gjeld ikkje for tilskotsmottakarar som er reviderte av Riksrevisjonen.

² Jf. § 6 i *lov om Innovasjon Norge*.

³ I vedtektene til Noregs forskingsråd blir det slått fast at «For Norges forskingsråds vedtak gjelder ikke forvaltningslovens regler om begrunnelsesplikt og vedtaket kan ikke påklages.»

⁴ Siva er organisert som statsforetak, og er jf. § 4 i *lov om statsforetak* ikkje underlagt forvaltningslova.

For midlar som er forvalta av verkemiddelaktørane, er det delegert til verkemiddelaktørane å fastsetje nærare reglar for kontroll og oppfølging av tilskotsforvaltninga, medrekna attestasjon frå revisor. Verkemiddelaktørane skal dokumentere overfor departementet korleis dei følgjer opp kontrollen med tilskotsforvaltninga.

4 OPPFØLGING OG KONTROLL

Registrering av tilskot, rekneskapsføring og utbetaling

Tilskotsforvaltaren må etablere god internkontroll som sikrar korrekt sakshandsaming i alle fasar, slik som korrekt registrering, utbetaling og rekneskapsføring av tilskotsmidlar og andre utbetalingar, i tillegg til førebygging og avdekking av misleghald og økonomisk kriminalitet. Sjå elles økonomiregelverket.

Rapportering

For alle program og tiltak som blir finansierte over løyvinga er det påkravd med års- og sluttrapportering om framdrift og resultat frå mottakaren av midlane. Det kan også stillast krav om rapportering i samband med delutbetalingar. Rapporteringa skal vere utforma i tråd med krava som er fastsette i tilskotsbrev, oppdragsbrev og programskildringar. Ein må sjå omfanget av rapportering i samanheng med storleiken på beløpet.

Kontroll

Departementet har det overordna ansvaret for å sjå til at utviklingstiltak eller større programporteføljar som blir finansierte over løyvinga, er i samsvar med retningslinjene og andre gjeldande overordna reglement/forskrifter⁵. I samsvar med mellom anna § 10 i løyvingsreglementet og § 12 i *lov om Riksrevisjonen* kan departementet og Riksrevisjonen setje i verk kontroll med at midlane blir nytta slik det er tenkt.

Tilskotsforvaltaren må etablere trygg kontroll med at systemet for tilskotsforvaltning fungerer slik det er tenkt. Basert på risiko og kor vesentlege tilskota er, må tilskuddsforvaltarane kontrollere at det blir drive korrekt sakshandsaming, korrekt og påliteleg rapportering, at midlane kjem det oppgitte føremålet til gode, og at misleghald og økonomisk kriminalitet blir førebygd og avdekt. Basert på vurderingar av risiko og kor vesentlege tilskota er, vil departementet, når det ser det som tenleg, gjere stikkprøver av om det er etablert trygg og forsvarleg intern kontroll med tilskotsforvaltninga.

Tilbakebetaling

Det kan bli kravd tilbakebetaling dersom tilskotsmottakaren ikkje rapporterer i tråd med det som er føresett i tilskotsbrevet. Dersom tilskotsmottakaren skal betale tilbake for mykje utbetalt støtte, må ein etablere innkrevjingsrutinar som sikrar at tilbakebetalinga blir gjennomført. Dersom tilskotsmottakaren gir ukorrekte

⁵ Andre aktuelle forskrifter/reglar er t.d. løyvingsreglementet til Stortinget, reglement for økonomistyring i staten og EØS-regelverket.

opplysningar, tilskot ikkje blir nytta etter intensjonane eller dersom tiltaket krev mindre kapital enn ein har føresett, skal tilskotsforvaltaren krevje tilskotet heilt eller delvis tilbakebetalt.

Dersom departementet⁶ eller overvakingsorganet ESA⁷ finn at det er gitt støtte i strid med regelverket for offentlig støtte i EØS-avtalen, kan dei krevje støtta tilbakebetalt.

5 EVALUERINGAR

Departementet og tilskotsforvaltaren skal sørgje for at det blir gjennomført nødvendige evalueringar av tiltak og bruken av midlar. Kostnader til evaluering av programma til verkemiddelaktørane er sette av innanfor rammene. Normalt bør ein evaluere tiltak som er særleg kostnadskrevjande, der det oppstår observerbare effektar over tid, eller som er forsøksretta. Val av evalueringsform og tidspunkt for evaluering bør avgjerast når ein startar opp programmet/tiltaket. Evalueringar bør gjerast av institusjonar som ikkje er knytte til dei aktørane som deltek i programmet. Departementet står elles fritt til å innhente informasjon om tiltak og måloppnåing.

Vedlegg

Vedlegg 1: Forskrift om virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte og regional transportstøtte

Vedlegg 2: Soneinndeling

⁶ Jf. forskrift av 4. desember 1992 om offentlig støtte § 5.

⁷ Jf. lov av 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 3.

Vedlegg 1

Forskrift om virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte og regional transportstøtte

Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2014. Jf. ESAs vedtak 91/14/COL.

Kapittel I. Generelle bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriften avgrensner det geografiske virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte og regional transportstøtte i samsvar med det notifiserte regionalstøttekartet.¹

Formålet med distriktsrettet investeringsstøtte er å stimulere til investeringer i bedrifter i virkeområdet der utfordringene for lønnsom næringsvirksomhet er størst.

Formålet med regional transportstøtte er å dekke deler av transportkostnadene til foretak som produserer eller bearbeider varer innenfor det geografiske virkeområdet.

¹ Jf. Guidelines on regional State aid for 2014–2020, 2013/C, 209/01, gruppeunntak, vedtak godkjent av EFTA Surveillance Authority.

§ 2. Definisjoner

Følgende definisjoner legges til grunn i denne forskriften:

1. *Distriktsrettet investeringsstøtte*: Offentlig støtte til foretak for investeringer i materielle driftsmidler og immaterielle rettigheter.
2. *Immaterielle rettigheter*: Eiendeler anskaffet gjennom en overføring av teknologi som patentrettigheter, lisenser, erfaringsbasert kunnskap eller ikke-patentert teknisk kunnskap.
3. *Materielle eiendeler/driftsmidler*: eiendom, bygninger, anlegg, maskiner og verktøy.

§ 3. Geografisk virkeområde

Distriktsrettet investeringsstøtte og regional transportstøtte kan tildeles i følgende kommuner:

Fylke	Kommune
Finnmark	Alle kommuner.
Troms	Alle kommuner.
Nordland	Alle kommuner.
Nord-Trøndelag	Alle kommuner med unntak av Levanger og Stjørdal.
Sør-Trøndelag	Tydal, Selbu, Midtre Gauldal, Holtålen, Røros, Meldal, Rennebu, Oppdal, Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Rissa, Agdenes, Ørland, Frøya, Hitra, Snillfjord, Hemne.
Møre og Romsdal	Aure, Smøla, Halså, Rindal, Surnadal, Sunndal, Tingvoll, Gjemnes, Averøy, Eide, Sandøy, Midsund, Nasset, Rauma, Vestnes, Haram, Stordal, Stranda, Norddal, Ørsta, Volda, Sande, Vanylven.
Sogn og Fjordane	Alle kommuner.
Hordaland	Masfjorden, Fedje, Modalen, Vaksdal, Samnanger, Kvam, Voss, Granvin, Ulvik, Eidfjord, Ullensvang, Odda, Jondal, Kvinnherad, Tysnes, Fitjar, Etne.
Rogaland	Utsira, Kvitsøy, Sauda, Suldal, Hjelmeland, Lund, Sokndal.
Vest-Agder	Sirdal, Kvinesdal, Hægebostad, Audnedal, Åseral, Marnardal, Flekkefjord, Farsund.
Aust-Agder	Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Åmli, Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle.
Telemark	Notodden, Kragerø, Drangedal, Nome, Bø, Sauherad, Tinn, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje.
Buskerud	Nore og Uvdal, Rollag, Krødsherad, Sigdal, Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nes, Flå.

Oppland	Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Sel, Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal, Vestre Toten, Søndre Land, Nordre Land, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang.
Hedmark	Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil, Åmot, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os.
Østfold	Rømskog, Marker, Aremark.

Kapittel II. Distriktsrettet investeringsstøtte

§ 4. Type investeringer som kan støttes

Det kan tildeles støtte til følgende investeringer i materielle eiendeler¹ og/eller immaterielle rettigheter¹ som er tilknyttet:

- Etablering av et nytt foretak.
- Utvidelse og eller oppgradering av et etablert foretak.
- Diversifisering av et foretaks produksjon til å omfatte flere produkter.
- Grunnleggende endring i produksjonsprosessen i et etablert foretak.
- Oppkjøp av et foretak som skal etableres, forutsatt at selve etableringen ikke ville skjedd uten investeringsstøtten og at investoren er uavhengig foretaket som kjøpes.

Investeringsstøtten kan ikke dekke kjøp av aksjene i foretaket.

¹ Jf. definisjon i § 2.

§ 5. Støtteintensitet

Maksimal støtteintensitet for investeringsstøtte er:

<i>Størrelse på foretak</i>	<i>Stor</i>	<i>Mellomstor</i>	<i>Liten</i>
Prosent ¹	Inntil 15 %	Inntil 25 %	Inntil 35 %
Antall ansatte	250 og flere	Fra og med 50 til 250	Færre enn 50

¹ Prosent av støtteberettiget kostnad.

Kapittel III. Forholdet til skatteloven

§ 6. Skattefri virksomhetsinntekt

Distriktsrettet investeringsstøtte etter retningslinjene for regionalstøtte og regional investeringsstøtte etter retningslinjene for gruppeunntak:

- Regnes som skattefri virksomhetsinntekt.¹
- Skal ikke trekkes fra kostpris ved beregning av årlige og totale avskrivninger.²
- Regnes som en del av vederlaget ved salg av driftsmiddelet før det har gått fem år etter at det ble ervervet.³

¹ Jf. lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5-31 bokstav a.

² Jf. skatteloven § 14-42 andre ledd siste punktum.

³ Jf. skatteloven § 14-44 første ledd andre punktum.

Kapittel IV. Transportstøtte

§ 7. Næringer som kan motta transportstøtte

Alle næringer kan motta transportstøtte, med følgende unntak:

1. Alle aktiviteter innen transport og lagring, næringshovedområde H.
2. Alle aktiviteter innen energisektoren;
 - a. Næring 05 – Bryting av steinkull og brunkull
 - b. Næring 06 – Utvinning av råolje og naturgass
 - c. Næringsgruppe 07.21 – Bryting av uran- og thoriummalm
 - d. Næringsgruppe 08.92 – Stikking av torv for energiformål
 - e. Næringshovedgruppe 09.1 – Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass
 - f. Næringshovedgruppe 09.9 – Tjenester tilknyttet annen bergverksdrift for utvinning av steinkull, brunkull, uran eller thorium
 - g. Næringsgruppe 16.29 – Produksjon av andre trevarer og varer av kork, strå og flettematerialer for energiformål
 - h. Næring 19 – Produksjon av kull og raffinerte petroleumsprodukter for energiformål
 - i. Næringsgruppe 20.13 – Produksjon av andre uorganiske kjemikalier
 - j. Næringsgruppe 24.46 – Produksjon av kjernebrensel
 - k. Næringsgrupper 35.11, 35.12 og 35.13 – Produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet
 - l. Næringsgrupper 35.21 og 35.22 – Produksjon av gass og distribusjon av gass gjennom ledningsnett
 - m. Næringshovedgruppe 35.3 – Damp- og varmtvannsforsyning.

§ 8. Generelle vilkår

Regional transportstøtte kan tildeles dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) Foretaket som mottar støtten har produksjons- eller bearbeidelsessted innenfor det geografiske virkeområdet jf. § 3.¹
- b) Foretaket bærer hele kostnaden for forsendelsen.
- c) Transporten skjer med jernbane, båt, fly eller ved veitransport i yrkesmessig trafikk.

¹ Foretak med forretningsadresse utenfor det geografiske virkeområdet for transportstøtte, men som har produksjonsavdeling innenfor, kan gis transportstøtte for sendinger foretatt av avdelingen i virkeområdet for transportstøtte. Det forutsettes at det fremlegges avdelingsregnskap, herunder en revidert oversikt over støtteberettigede transportkostnader (revisoruttalelse i samsvar med DnR Revisjons ISA 800).

§ 9. Den støtteberettigede transportavstanden

Det kan gis støtte til ut- og inntransport fra det geografiske virkeområdet til eller fra den norske landegrensen eller norsk havn.

For forsendelser i Norge gis det støtte for hele avstanden.

Det samme gjelder for forsendelser som går via Sverige og/eller Finland og tilbake til Norge.

For forsendelser som ender i Sverige eller Finland, og som er minimum 350 km, gis det støtte for transporten frem til norsk grense.

Ved forsendelse til andre land enn Sverige eller Finland gis det støtte til og fra norsk grense, såfremt den totale avstanden fra foretakets plassering og norsk grense for forsendelsen er minst 350 kilometer.

§ 10. Støtteintensitet for regional transportstøtte

Transportavstand i km.	Fra og med 340 km til 700 km	Fra og med 700 km og mer
Støttebeløp i prosent	30 %	40 %

§ 11. Utmåling av transportstøtten

Utmålingen av støtte for et regnskapsår skal foretas:

- a) På bakgrunn av foretakets samlede dokumenterte støtteberettigede kostnader.
- b) Ut fra den mest økonomiske transportmåten og den korteste veien mellom produksjons-, bearbeidelses- og leveringssted.

Kapittel V. Øvrige bestemmelser

§ 12. Rapporteringsplikt

Samtlige midler som tildeles i henhold til denne forskriften skal rapporteres etter Kommunal- og moderniseringsdepartementets bestemmelser.¹

¹ Jf. lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 2 og forskrift 4. desember 1992 nr. 907 om offentlig støtte § 2.

§ 13. Omgjøring og krav om tilbakebetaling

Vedtak om tilskudd kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling eller kreves helt eller delvis tilbakebetalt etter utbetaling dersom departementet, fylkeskommunen eller andre tilskuddsforvaltere finner at tilskuddet er i strid med EØS-avtalen.

Ved tilbakebetaling etter disse reglene skal det legges til renter og renters renter fastsatt av ESA, gjeldende fra den dagen støtten ble mottatt til tidspunktet for tilbakebetalingen.¹

¹ Jf. forskrift 4. desember 1992 nr. 907 om offentlig støtte § 5.

§ 14. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. juli 2014. Fra samme tid oppheves forskrift 15. desember 2006 nr. 1455 om geografisk virkeområde og bruk av dei regional- og distriktspolitiske verkemidla og forskrift 24. juni 2004 nr. 1461 om nasjonal transportstøtte.

Vedlegg 2

Soneinndeling

Soneinndeling for det distriktspolitiske verkeområdet for regionale utviklingsmidlar.

Fylkeskommune	Sone	Kommunar
Akershus	Sone I	Alle kommunane unnateke Hurdal
	Sone II	Hurdal
Aust-Agder	Sone I	Lillesand, Arendal, Grimstad, Froland, Birkenes, Iveland
	Sone III	Bykle, Valle, Bygland, Evje og Hornnes, Vegårshei, Gjerstad, Risør, Åmli
Buskerud	Sone I	Hurum, Røyken, Lier, Nedre Eiker, Øvre Eiker, Modum, Hole, Ringerike, Kongsberg, Drammen
	Sone II	Flesberg
	Sone III	Rollag, Krødsherad, Sigdal, Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nes, Flå, Nore og Uvdal
Finnmark	Sone III	Alle kommunane
Hedmark	Sone I	Elverum, Stange, Hamar
	Sone II	Løten, Ringsaker
	Sone III	Nord-Odal, Våler, Åsnes, Grue, Eidskog, Kongsvinger, Sør-Odal, Trysil, Åmot, Stor-Elvdal Os, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Engerdal, Rendalen
Hordaland	Sone I	Lindås, Øygarden, Meland, Osterøy, Askøy, Fjell, Sund, Os, Stord, Bergen, Sveio, Austrheim
	Sone II	Radøy, Fusa, Bømlo, Austevoll
	Sone III	Masfjorden, Fedje, Modalen, Vaksdal, Samnanger, Kvam, Voss, Granvin, Kvinnherad, Tysnes, Fitjar, Etne, Ulvik, Eidfjord, Ullensvang, Odda, Jondal
Møre og Romsdal	Sone I	Giske, Sula, Skodje, Ørskog, Ålesund, Molde, Ulstein
	Sone II	Fræna, Sykkylven, Hareid, Kristiansund, Herøy, Aukra
	Sone III	Sunndal, Tingvoll, Gjemnes, Averøy, Eide, Sandøy, Midsund, Nettet, Rauma, Vestnes, Haram, Stordal, Stranda, Norddal, Ørsta, Volda, Sande, Vanylven, Aure, Smøla, Halså, Rindal, Surnadal
Nordland	Sone III	Alle kommunane
Nord-Trøndelag	Sone I	Stjørdal
	Sone II	Levanger

	Sone III	Inderøy, Verdal, Leksvik, Frosta, Steinkjer, Leka, Nærøy, Vikna, Flatanger, Fosnes, Overhalla, Høylandet, Grong, Namsskogan, Røyrvik, Lierne, Snåsa, Namdalseid, Verran, Meråker, Namsos
Oppland	Sone I	Gran, Lunner, Jevnaker, Østre Toten, Gjøvik, Lillehammer
	Sone III	Øyer, Vestre Toten, Vang, Øystre Slidre, Vestre Slidre, Nord-Aurdal, Etnedal, Sør-Aurdal, Nordre Land, Søndre Land, Gausdal
	Sone IV	Ringebu, Sør-Fron, Sel, Nord-Fron, Vågå, Lom, Skjåk, Lesja, Dovre
Oslo	Sone I	Oslo er i sone I
Rogaland	Sone I	Karmøy, Tysvær, Rennesøy, Strand, Randaberg, Sola, Gjesdal, Time, Klepp, Hå, Bjerkreim, Haugesund, Stavanger, Sandnes, Eigersund, Forsand
	Sone II	Bokn, Finnøy, Vindafjord
	Sone III	Kvitsøy, Suldal, Hjelmeland, Lund, Sokndal, Utsira, Sauda
Sogn og Fjordane	Sone III	Alle kommunane
Sør-Trøndelag	Sone I	Malvik, Klæbu, Skaun, Melhus, Trondheim
	Sone II	Orkdal
	Sone III	Selbu, Midtre Gauldal, Rissa, Ørland, Tydal, Holtålen, Røros, Meldal, Rennebu, Oppdal, Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Agdenes, Frøya, Hitra, Snillfjord, Hemne
Telemark	Sone I	Siljan, Skien, Porsgrunn
	Sone II	Bamble
	Sone III	Hjartdal, Sauherad, Bø, Nome, Drangedal, Kragerø, Notodden, Vinje, Tokke, Fyresdal, Nissedal, Kviteseid, Seljord, Tinn
Troms	Sone III	Alle kommunane
Vest-Agder	Sone I	Søgne, Songdalen, Vennessla, Mandal, Kristiansand
	Sone II	Lyngdal, Lindesnes
	Sone III	Sirdal, Kvinesdal, Hægebostad, Audnedal, Åseral, Marnardal, Flekkefjord, Farsund
Vestfold	Sone I	Alle kommunane
Østfold	Sone I	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Trøgstad, Spydeberg, Askim, Eidsberg, Skiptvet, Rakkestad, Råde, Rygge, Våler, Hobøl
	Sone III	Aremark, Marker, Rømskog

